

E.8. Az infláció kezelése az Európai Unió egyes országában¹

Az Európai Unió tagállamai eltérő módszerekkel kezelték és kezelik a 2022 első negyedéve – az orosz–ukrán háború kezdete – óta tartó inflációt. Jelen cikkben augusztus 10-i dátummal bezárólag vizsgáltam a különféle intézkedéseket. Az elemzés során a Közép-Európán kívüli tagállamokat vontam görcső alá, mint például a Benelux államokat, a skandináv államokat, illetve egyes dél- és kelet-európai országokat.

Kiemelt jelentőségűek az üzemanyagokhoz kapcsolódó intézkedések. Több országban, például Luxembourgban árengedményeket vezettek be, Olaszországban és Franciaországban pedig meghosszabbították az üzemanyagadók csökkentését. Hollandiában a benzin és a dízel jövedéki adóját is csökkentették.

Áfával és különféle egyéb, nem az üzemanyagokhoz kapcsolódó adóval kapcsolatos intézkedések is születtek. Az energia és a fűtés árához tartozóan áfacsökkentést hajtottak végre Hollandiában, Belgiumban, Cipruson, valamint Bulgáriában. Olaszországban a kenyér és a tészta, Bulgáriában csak a kenyér áfamentes lett.

Több tagállamban valamilyen formában történő egyszeri juttatást biztosítottak az állampolgároknak, rászorultsági alapon. Hollandiában a kormány 800 euróra emelte azoknak az egyszeri energiajuttatását, akik a szociális segély összege körüli jövedelemmel rendelkeznek – így az alacsony jövedelmű idős emberek is a jogosultak közé tartoznak. Belgiumban egy háztartásonként egyszer járó 225 eurós utalványt kaptak a magántulajdonú ingatlanok fűtésének segítéséhez a lakosok. Görögországban pedig egy olyan szociális, rászorultsági alapú rendszer indult el, ami lehetővé teszi a lakások tulajdonosai számára, hogy akár 600 eurós villamosenergia-támogatást igényeljenek. Egyéb szociális juttatások tekintetében a tagállamok a legtöbb esetben a családokat és a nyugdíjasokat támogatták, mint például Bulgáriában és Romániában.

Több tagállam bankja is kamatemeléseket hajtott végre. Svédországban a svéd központi bank a piaci várakozásoknak megfelelően 50 bázisponttal 0,75%-ra emelte irányadó kamatát, és az idén még további emeléseket tervez. Ekkora korrekció – fél százalékos kamatemelés – több mint két évtizede nem volt a korona életében. Dániában a dán jegybank 0,5 százalékponttal –0,1%-ra emelte irányadó kamatát. Romániában a Román Nemzeti Bank igazgatótanácsa május eleji monetáris politikai ülésén 75 bázisponttal, 3,75%-ra emelte a román alapkamatot, míg július elején 100 bázisponttal, 4,75%-ra emelte azt.

Energia-árplafon bevezetésére is láthatunk példát: Franciaországban az energia-árplafont az év végéig meghosszabbítják – még 2021 októberében befagyasztották a gázárakat, és korlátozták a villamosenergia-árak több mint 4%-os emelkedését.

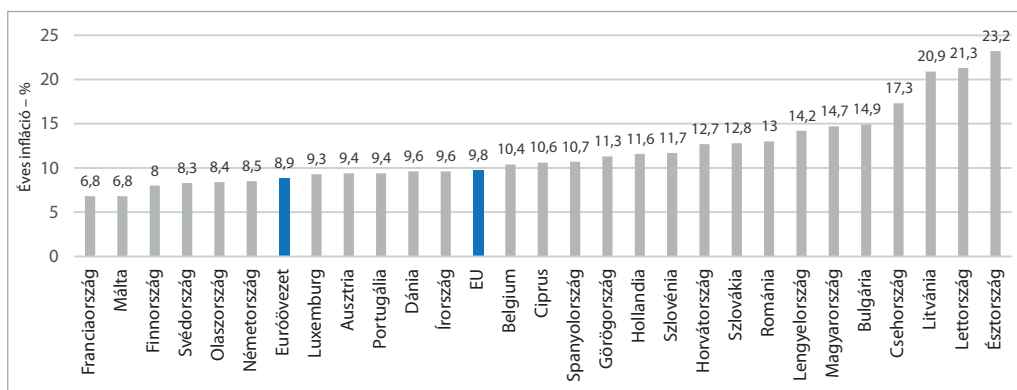
Egyéb különleges intézkedéseket is hoztak a tagállamok. Luxembourgban a hatóságok intézkedéseket hoztak annak érdekében, hogy a törvények alapján a bérek automatikus indexálása miatt a bér-ár spirál kialakulását megakadályozzák. Ráadásul a kormány megállapodott a munkavállalói és munkáltatói szervezetekkel, hogy elhalasztják az augusztusra tervezett automatikus

¹ Az esettanulmány eredetileg a Ludovika blogfelület *Ludecon* blogján jelent meg: TORDA 2022.

béremelést. Franciaországban az egyik legvitatottabb intézkedés az, ami felhatalmazza a francia államot arra, hogy a téli áramhiány esetén majd újraindítson egy kelet-franciaországi széntüzzelésű erőművet.

Romániában a kormány lehetővé tette a banki hitelek törlesztésének ideiglenes felfüggesztését a magas infláció miatt bajba jutott magánszemélyek és vállalkozások számára: 1-től legfeljebb 9 hónapos időszakra igényelhető a törlesztés felfüggesztése. Máltán júliustól egy új jogszabály értelmében megtiltották a luxusjachtok (24 méternél hosszabb hajók) számára a nem piaci áron árazott dízel értékesítését, ugyanis a lakosság megsegítésére szánt üzemanyag támogatással visszaélt a szabadidős célú vízi járműipar, főleg a nagyobb üzemanyagtartállyal rendelkező hajók. A máltai üzemanyagárak olcsóbbak, mint a szomszédos Olaszországban és Cipruson, ezért is volt szükség erre az intézkedésre, hogy a luxusjachtok tulajdonosai ne tudják kijátszani a kormány a nem annyira tehető máltai emberek megsegítésére szánt politikáját.

Összefoglalóan elmondható, hogy az egyes országok intézkedései az üzemanyagokhoz, az energiához, illetve a szociális intézkedésekhez tartoznak. Ezekhez kapcsolódva az uniós tagállamok sokféle típusú és mértékű intézkedést, valamint eszközt bevetve próbálják mérsékelni az inflációt és annak hatásait.

E8.1. ábra: Inflációs ráták 2022 júliusában az Európai Unióban, %

Forrás: Eurostat 2022

Ellenőrző kérdések:

1. Véleménye szerint van-e olyan intézkedés, amit Magyarországon is érdemes lett volna/érdemes lenne bevezetni?
2. A cikkben említett intézkedéstípusok közül melyiket tartja a leghatásosabbnak? Miért?
3. A cikkben említett intézkedéstípusok közül melyiket tartja a legkevésbé hatásosnak? Miért?
4. A cikkben említett intézkedéstípusokon kívül a 2022 augusztusa óta eltelt időszakban milyen egyéb eszközöket is bevetve próbálták meg a tagállamok mérsékelni az inflációt? Milyen eszközök sikeresek és melyek nem?

Irodalomjegyzék

- Eurostat (2022): Annual Inflation up to 8.9% in the Euro Area. *Euroindicators*, 94/2022. Online: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/14675415/2-18082022-AP-EN.pdf/03725c05-b76b-8faa-b9b9-2d867781e735?t=1660739117989>
- TORDA Sztella (2022): Az infláció kezelése az Európai Unió egyes országában. *Ludecon Blog*, 2022. október 24. Online: www.ludovika.hu/blogok/ludeconblog/2022/10/24/az-inflacio-kezelese-az-europai-unio-egyes-orzsagaiban/